

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
KANCELARIA JAWNA NR 1

Nr YSM/CO
31 SIE 2017

Warszawa, dnia 31.08.2017 r.

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPE 2017-09-04

ZAL. _____ NR _____

RPW/51996/2017 P
Data: 2017-09-04

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Pan Adam BODNAR

Dotyczy: odpowiedzi na pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 22 listopada 2016 r. Nr WZF.7050.1.2016.TO w sprawie ochrony prawnej zgłaszających nieprawidłowości żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych.

Stanisław Tadeusz Rębowy,

Na wstępie dziękuję Panu Rzecznikowi za załączony dokument ochrony żołnierzy-sygnalistów (Military Whistleblower Protection, DOD Directive 7050.6) funkcjonujący w Siłach Zbrojnych Stanów Zjednoczonych /III. 7050.7.2014.TO/, który zostanie wykorzystany do pogłębionej analizy ukierunkowanej na wypracowanie projektu zmian prawnych dotyczących skutecznych metod ochrony sygnalistów, z jednoczesnym wprowadzeniem narzędzi zapobiegających nadużywaniu tego mechanizmu ze szkodą dla funkcjonowania Sił Zbrojnych.

W związku z otrzymanym za pośrednictwem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pismem Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 22 listopada 2016 r. /WZF.7050.1.2016.TO/ w sprawie ochrony prawnej żołnierzy i funkcjonariuszy, tzw. sygnalistów w służbach mundurowych z prośbą o udzielenie wyjaśnień, uprzejmie informuję Pana Rzecznika o podjętych działaniach i stanowisku resortu obrony narodowej ww. kwestii.

Podzielając pogląd Pana Rzecznika wyrażony w ww. piśmie stoję na stanowisku, iż w obecnym systemie ochrona prawna tzw. sygnalistów (whistleblowers) w służbach mundurowych jest niewystarczająca.

Decyzję o usytuowaniu prawnym sygnalistów oraz zasad ich ochrony należy podjąć na szczeblu rządowym, a w swym zakresie powinna dotyczyć wszystkich funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych na jednakowych zasadach. Społeczna akceptacja tej formy prewencji jest niewielka i wiąże się z różnymi dylematami etycznymi, obyczajowymi, kulturowymi. Występowanie w obronie wyższych wartości, a przeciw sprawcom czynów nagannych, którymi są współpracownicy lub przełożeni, mogą być odbierane jako brak lojalności i niepotrzebne ingerowanie w relacje międzyludzkie. Ważnym problemem są nadużycia i nieuczciwe praktyki, które mogą zwrócić uwagę na istotę sygnalizowania nieprawidłowości, a także na szczególną i skuteczną ochronę sygnalistów.

W związku z powyższym zaproponowałem i zarekomendowałem :

- ze strony resortu obrony narodowej pozytywnie ustosunkować się do propozycji Rzecznika Praw Obywatelskich w zakresie poddania analizie i ingerencji legislacyjnej zagadnień związanych z ochroną sygnalistów, w zakresie grup zawodowych żołnierzy i funkcjonariuszy;

- jako sposób procedowania przyjąć realizację w ramach zadania nr 12.1 Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji, z wyznaczeniem przedstawicieli do prac grupy roboczej pod przewodnictwem Ministerstwa Sprawiedliwości;

- zwrócić się do pozostałych Ministrów, w których domenie regulującej znajdują się „służby mundurowe”, o przedstawienie na kanwie propozycji resortu obrony narodowej, stanowiska w sprawie zasadności i formy podjęcia działań analityczno-legislacyjnych w przedmiotowej materii i wypracowania zbiorczej odpowiedzi dla Rzecznika Praw Obywatelskich.

Ponadto pragnę nadmienić, iż Biuro ds. Procedur Antykorupcyjnych MON obecnie jest w finalnej fazie opracowania wewnętrznej regulacji /decyzji/ dotyczącej zasad ustanowienia resortowego systemu informowania o nieprawidłowościach oraz ochrony sygnalistów. Decyzja określa resortowy system informowania o nieprawidłowościach lub nadużyciach w resorcie obrony narodowej mogących godzić w szczególności w interesy ekonomiczne państwa, stanowić zagrożenie korupcyjne lub zagrożenie dla życia i zdrowia lub potencjału obronnego Sił Zbrojnych RP. W trakcie tych prac zwrócono jednak uwagę, że istotnym krokiem w celu zapewnienia realnej i skutecznej ochrony byłaby regulacja o randze ustawowej.

W związku z powyższym konieczne wydaje się poddanie zagadnienia ochrony sygnalistów wszechstronnej analizie, obejmującej wszystkie resorty mundurowe. Deklaruję gotowość Ministerstwa Obrony Narodowej do podjęcia stosownych działań w celu wprowadzenia powyższych rozwiązań.

Z poważaniem

Antoni MACIEREWICZ

Do wiadomości :

Pani Beata Szydło
Prezes Rady Ministrów

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
KANCELARIA JAWNA NR 1

Nr

4811/CO

31 SIE 2017

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2017-09-04

ZAL. .... NR .....

Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 174
00-090 WARSZAWA